

Худудни мувозанатли ривожлантириш мақсадида Тошкент шаҳрининг 2045 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Бош режаси қабул қилинди. Унда шаҳарнинг қурилиш режалари, муҳандислик ва йўл-транспорт инфратузилмаси, муҳофаза ҳудудлари бўйича асосий кўрсаткичлар белгиланган.

“Ечимлар атласи” ушбу Бош режанинг мантиқий давоми бўлиб, унда шаҳарнинг ташқи қиёфаси, кўчалар муҳити бўйича умумий талаблар қайд этилган. Бу каталог-маълумотнома қурилмаларни лойиҳалаштириш, ўрнатиш ва улардан фойдаланиш қоидаларини қамраб олган бешта китобдан иборат. Ҳар бир қисмда жамоат жойларини ташкиллаштириш ва ободонлаштириш, биноларнинг ташқи қисмини ягона меъморий қиёфага келтириш бўйича тавсиялар берилган.

Давлатимиз раҳбарининг Тошкент ва Янги Тошкент шаҳри учун “Ечимлар атласи” тақдимотида

Муносабат

ЙЎЛЛАРДА ХАВФСИЗЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ – БАРЧАМИЗНИНГ БУРЧИМИЗ!

Президентимиз раислигида бўлиб ўтган йўл ҳаракати хавфсизлиги масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилиши мамлакатимиз учун энг оғриқли нуқталардан бирига айланган муаммонинг ечимига давлат миқёсида қанчалик жиддий ёндашилаётганини яна бир қарра намоён этди.

Робахон МАХМУДОВА,
Ўзбекистон “Адолат” СДП
Сиёсий Кенгаши раиси,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
партия фракцияси раҳбари

Йиғилишда таъкидланганидек, ўтган йилнинг ўзида 2 203 нафар фуқаромизнинг ҳаётдан бевақт кўз юмгани, ҳар тўртинчи авария ўлим билан якунланаётгани – барчамизни хушёрликка чорлаши, масъулиятни чуқур ҳис этишга ундаши шарт.

Йиғилишда давлатимиз раҳбари томонидан эълон қилинган янги ташаббуслар ва дастурлар партияимизнинг ғоялари

билан ҳамоҳанг эканлиги биз учун алоҳида аҳамиятга эга бўлди.

Бу, ўз навбатида, олдимизга белгилаб олган мақсадларимизни ҳаётга самарали татбиқ этиш имкониятидир.

Биринчидан, Президентимиз томонидан илгари сурилган “Сурункали қоидабузарлар” дастури ва қоидабузарликлар учун жазо чораларини кучайтириш, хусусан, тезликни

2-3 қарра оширганларни ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилиш таклифи – “Адолат” СДПнинг ашаддий қоидабузарларга нисбатан муросасиз кураш олиб бориш ҳақидаги позициясига муштарак ва айни давр учун муҳим ташаббусдир. Зеро, “Жаримани тўлаб, билганимдан қолмайман” деган қарашга энди ўрин бўлмайди.

Биз бу борадаги чораларни янада кучайтириш тарафдоримиз ва ўзимизнинг энг қатъий таклифимизни яна бир бор эслатиб ўтмоқчимиз: *транспорт воситасини маст ҳолда бошқариб, одам ўлимига сабабчи бўлган шахслар умрбод ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилиниши шарт.* Бу адолатнинг энг олий кўриниши бўлар эди.

Иккинчидан, хавфсиз инфратузилма – хавфсиз ҳаёт гарови. Йўл инфратузилмасини яхшилашга қаратилган “Хавфсиз йўл” миллий дастури ва бунинг учун алоҳида жамғарма ташкил этилиши партияимизнинг

йўлларни ривожлантириш, пиёдалар учун хавфсиз шароит яратиш борасидаги ғояларига тўла мос келади. Айниқса, бу борада муаммоларни аниқлаш ва маблағларни уларга йўналиштиришда аҳоли фикрини ўрганувчи электрон порталнинг ишга туширилиши шаффофлик ва жамоатчилик назоратини таъминлашда улкан қадамдир.

Партияимиз ушбу дастур доирасида янги қуриладиган ва таъмирланадиган йўлларни босқичма-босқич цемент-бетон қопламасига ўтказиш масаласини кўриб чиқишни таклиф қилади. Бу, дастлабки харажатлари юқориқроқ бўлса-да, узок

йиллик чидамлилиги ва кам таъмирталабчилиги эвазига ўзини тўлиқ оқлайдиган, стратегик жиҳатдан тўғри сармоядир.

Учинчидан, йиғилишда жамоат транспорти фаолиятини субсидиялаш, йўналишларни оптималлаштириш ва ташувчиларнинг масъулиятини ошириш бўйича белгиланган вазибалар партияимиз дастурий мақсадларида қайд этилганидек, тартибга солинган граффик, электрон тўлов тизими ва қулай транспорт воситалари шахарларимиздаги тирбандликни камайтириш ва фуқароларнинг вақтини тежашга хизмат қилади.

Мухтасар айтганда, “Адолат” социал-демократик партияси йўл ҳаракати хавфсизлиги соҳасидаги ислохотларни, Президентимиз томонидан белгиланган барча вазибаларни тўлиқ қўллаб-қувватлайди. Биз фуқароларимиз хавфсизлигига дахлдор ташаббус ва вазибаларнинг амалга оширилишида, тегишли қонунчилик базасини такомиллаштиришда фаол иштирок этишга ва ижро устидан қатъий парламент ва жамоатчилик назоратини ўрнатишга тайёрмиз. Зеро, ҳар бир фуқаронинг хавфсиз ва адолатли муҳитда яшаш ҳуқуқини таъминлаш – барчамизнинг бурчимиздир!

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ САЛОМАТЛИГИ – ЮРТИМИЗ БОЙЛИГИ

“Адолат” социал-демократик партияси ташаббуси билан амалга оширилаётган “БОЛАЛАР САЛОМАТЛИГИ – ПАРТИЯ ЭЪТИБОРИДА” лойиҳаси доирасида мамлакатимиздаги давлат ва нодавлат мактабгача таълим муассасаларида таълим-тарбия олаётган болаларнинг соғлигини муҳофаза қилиш, уларда учраши мумкин бўлган баъзи касалликларни барвақт аниқлаш ва олдини олиш мақсадида қатор тадбирлар ташкил этилмоқда. Жумладан, бу лойиҳа орқали болалар орасида тез-тез учрайдиган “ясси оёқлик” (плоскостопие) ва “сколиоз” (умуртқа қийшайиши) каби касалликлар бўйича ўрганиш ишлари олиб борила-япти, тиббий кўриклар йўлга қўйилмоқда.

ЗАМОНАВИЙ ҚУЛИККА ҚАРШИ КУРАШДА ҲАМЖИҲАТЛИК ЗАРУР

30 июль дунё миқёсида – Одам савдосига қарши курашиш халқаро кун сифатида белгиланган. Ушбу сана муносабати билан “Адолат” социал-демократик партияси томонидан июль ойи мамлакатимиз миқёсида “БИЗ ОДАМ САВДОСИГА ҚАРШИМИЗ” ҲУҚУҚИЙ-ТАРҒИБОТ ОЙЛИГИ сифатида эълон қилинди.

Ушбу ташаббуснинг асосий мақсади – инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига жиддий хавф солувчи одам савдосидек жирканч жиноятга жамоатчилик эътиборини қаратиш, ҳуқуқий маданиятни ошириш, жабрланувчиларни ҳимоя қилиш механизмларини мустаҳкамлаш, энг муҳими, фуқароларни онгли равишда ушбу муаммога қарши курашга сафарбар қилишдан иборат.

Одам савдоси – бу фақат бир мамлакат ёки минтақага хос муаммо эмас, балки бутун инсоният хавфсизлигига таҳдид солаётган глобал иллат. Жаҳон

миқёсида ҳар йили миллионлаб инсонлар, айниқса, аёллар ва болалар алдов, зўравонлик ва таҳдид билан эксплуатация қилинади. Уларнинг тақдири ортида турган жиноий схемалар ва молиявий манфаатлар одам савдосини дунёдаги энг даромадли жиноят турларидан бирига айлантирган.

Ўзбекистонда ушбу муаммони барта-раф этишга қаратилган ҳуқуқий, ташкилий ва профилактик чоралар давом этмоқда. Президентимиз ташаббуси билан махсус давлат комиссияси ташкил этилган бўлиб, турли идора ва ташкилотлар ўртасидаги ҳамкорлик механизмлари такомиллаштирилмоқда.

Юртимизнинг барча ҳудудларида, айниқса, ишсизлик даражаси юқори бўлган маҳаллаларда, “Адолат” СДП маҳаллий кенгашлари ва давлат идоралари ҳамкорлигида оммавий тарғибот тадбирлари ташкил этилмоқда.

Inson manfaatlari — oliy qadriyat

ADOLAT

IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

№ 27 (1544) 2025-YIL 11-IYUL, JUMA

Депутат минбари

Тиббиёт ва фармацевтика тармоғини

ўзаро конструктив, халқчил
тизимда ривожлантиришимиз керак

Умуман олганда, ҳар қандай масъулиятли ишда қилинган хато учун жавобгарлик ҳам муқаррар бўлади. Лекин ушбу қараш иложи борида тиббиётга дахл қилмаслиги керак. Англаганингиздек, унинг товони инсон ҳаёти билан ўлчанади. Шунинг учун соҳадаги ҳар бир қарор, ҳар бир тавсия ва ҳар бир рецепт икки муҳим жиҳат – амалий натижа ва виждонан ёндашувга асосланиши мақсадга мувофиқ.

Гулнорахон АБДУВОҲИДОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
“Адолат” СДП фракцияси аъзоси

Бироқ бугун тиббиёт ва фармацевтика соҳаларида ишлайдиган шахсларнинг ўзаро муносабатида аниқ ва шаффоф чекловлар бўлмаса, сукут сақлаётган манфаатдор тизим янада “туркирайди”. Тавсия қилинаётган дори воситаси беморнинг эҳтиёжи учунми ёки “ҳамкорлик” воситаси – сўроқ остида қолади.

Этибор беринг, фармацевтика компаниялари дунёнинг кўплаб давлатларида тиббиёт ходимларига бевосита ёки билвосита таъсир ўтказиш имконини чеклайдиган қатъий стандартларга риоя қилади. Масалан, *Жанубий Корея, Германия, Францияда тиббий мутахассисга бериладиган ҳар қандай ҳаё — тўлиқ шаффоф, очик ва назоратда. Бозор иқтисодиётининг марказида турган АҚШнинг ўзида ҳам шифокорларнинг фармацевтика билан тижорат алоқалари оммага ошкор қилинади. Нега? Чунки даволаш масъулияти маркетинг ҳисоби билан аралашганда, касб бетарафлигидан асар ҳам қолмайди. Шунинг учун ҳам ҳар биримиз бу масалага сукут билан эмас, масъулият билан ёндашишимиз керак.*

Чунки бемор учун тайинланаётган ҳар бир дори – фақат танага таъсир қилмайди. У шифокорга бўлган ишончни ё йўқотди, ё мустаҳкамлайди. Агар бу қарорлар ортида маркетинг, рағбат, пакет, мукофот, реклама, “виллоятдаги семинар”лар, кўнгилочар тадбирлар турадиган бўлса, бундай тизимдан ҳамма тенг манфаат оладими? Асло йўқ. Бу йўлдаги бирдан-бир ечим – шаффоф ва аниқ тартиблар орқали тиббиёт ходимлари ва фармацевтик тармоқ ўртасидаги ҳар қандай манфаатдорлик алоқаларининг олдини олиш. Шу билан бирга, дори воситалари, тиббий буюмлар, биологик фаол қўшимчалар ва тиббий техникаларнинг муомаласида ҳам назорат, масъулият ва давлат органларининг ролини кучайтириш имконияти кенгайди.

Бизнинг мақсад – тиббиёт ва фармацевтика тармоғини конструктив, халқчил тизимда ривожлантириш. Аммо буни фақат кодификация ёки расмийлик учун эмас, балки очиклик, жавобгарлик ва мустаҳкам инсоний тамойиллар билан ҳимоя қилишимиз керак. Чунки бемор учун ҳар бир дори воситаси шунчаки кимёвий модда эмас – бу умид. Ва бу умиднинг ортида тижорат эмас, амалий натижа туриши шарт.

Манфраатли “ҳамкорлик”

ЖАМИЯТДА ТИББИЁТГА БЎЛГАН ИШОНЧНИ ИЗДАН ЧИҚАРАДИ

Яхши маълумки, бугунги кунда дори-дармон маҳсулотлари фақатгина шифо воситаси эмас, балки миллиардлаб доллар айланадиган улкан бизнес тармоғига айланиб улгурди. Тиббиёт эса ушбу бизнеснинг ривожланишига кўп ҳолда йўл очиб берапти. Яъни, шифокор ва фармацевт агенти ўртасидаги муносабатлар айрим ҳолатларда ижтимоий масъулиятни четлаб ўтиб, турли корпоратив манфаатлар эвазига кенгаймоқда.

**Зухриддин МАВЛОНОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
“Адолат” СДП фракцияси аъзоси**

Лекин бу турдаги ҳар қандай ноқонуний алоқа нафақат тиббий мустақиллиқни, балки жамиятдаги энг муҳим қадрият – тиббиёт тизимига бўлган ишончни ҳам издан чиқаради.

Шу сабабдан, бугун агент ва шифокорнинг инсон саломатлиги устида кечаётган манфаатдор “ҳамкорлиги”га қарши курашиш муҳим аҳамият касб этмокда. Чунки шифокор ҳар қандай вазиятда касбий нейтраллигини сақлаши, бемор манфаатини шахсий фойдадан устун қўйиши керак. **АММО РЕАЛ ҲАЁТДА БИЗ НИМА КЎРЯПМИЗ? ТИББИЁТ ХОДИМИГА МУАЙЯН ДОРИ ВОСИТАСИНИ ТАЙИНЛАШИ УЧУН “РЕКЛАМА ТАДБИРИ” НИҚОБИДА ТАШҚИ ДАВЛАТГА САЁҲАТ ТАКЛИФ ЭТИЛЯПТИ ЁКИ КОМПАНИЯ ВАКИЛЛАРИ ТАҚДИМОТЛАРДАН КЕЙИН УЛАРНИНГ ҚЎЛИГА “РАМЗИЙ СОВҒА”ЛАР ТУТҚАЗМОҚДА. БУ НАФАҚАТ КАСБ АХЛОҚ-МЕЪЁРИГА ЗИД, БАЛКИ ЖАМИЯТ ОЛДИДАГИ МАСЪУЛИЯТЛИ ВАЗИФАГА ПАНЖА ОРТИДАН ҚАРАШ ҲИСОБЛАНАДИ.**

Негаки, соҳадаги манфаатлар тўқнашуви шундай нозик масалани, у ҳатто ҳуқуқ-бузарликкача етиб бормай туриб ҳам шифокор қарорининг ҳолислигига шубҳа уйғотади. Демак, **вазият шундай давом этса, бутун тизимга бўлган ишонч эмириш учун биргина шубҳа ҳам етарли бўлиб қолади.** Фармацевтик компаниянинг дори сотишдаги асосий мақсади – **бозор улушини ошириш.** Бу табиий ҳолат. Аммо шифокорнинг мақсади – **инсон ҳаётини асраш.** Уларнинг йўналишлари кесишган жойда **қаттиқ ҳуқуқий ва ахлоқий чегара бўлиши шарт.**

Шу боис, **шифокорнинг дори воситасини тайинлаш орқали моддий манфаат қўриши, компаниянинг ушбу жараёнда бевосита ёки билвосита иштирок этиши, тадбирлар баҳонасида “юқори савияда меҳмондўстлик” кўрсатилиши, тақдиротдан сўнг, кўнгилчорлар дастурлар орқали мутахассислар таъсирга олиниши каби ҳолатлар қатъий равишда чекланмоғи керак.** Бу – шахс эркинлигига қарши чеклов эмас. Бу – жамият ишончини ҳимоя қилиш, тиббиётнинг инсонпарварлик қиёфасига путур етказмаслик ҳаракатидир. Зеро, инсон ҳаёти – бирорта ҳам компаниянинг тарбиёт бюджетига қурбон бўлмаслиги керак ва шифокор ҳеч қачон дори сотувчисига айланмаслиги лозим.

Инсон соғлиғи ҲАММА НАРСАДАН УСТУН ТУРАДИ

Янада аниқроқ айтсам, соғлиқни сақлаш тизимида шифокор билан бемор ўртасидаги муносабат бир-бирига қарама-қарши эмас, балки ишончга асосланган ўзаро масъулиятли ҳамкорлик саналади. Аммо ушбу ижтимоий қадрият даражасидаги муносабат манфаатдорлик асосига қурилса, даво ва муолажалар сифатсиз бўлиши турган гап. Аини пайтда тиббиёт ва фармацевтика ўртасидаги ўзаро таъсирлар, айниқса, яширин ва билвосита алоқаларнинг барчаси соғлиқ учун қабул қилинадиган танловларда шубҳани кучайтирмоқда. Буни мисоллар тасдиқлаяпти.

**Муҳаммад ВАЛИЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
“Адолат” СДП фракцияси аъзоси**

Сифатсиз дори воситалари инсон ҳаётига таъсир этган воқеалар ҳали-ҳануз жамият хотирасидан ўчмаган. Энг дахшатлиси, бундай оқибатлар баъзан тасодиф эмас, балки масъулиятсизлик, назоратсизлик ва манфаатдорлик тўрларининг оқибати бўлиб чиқади. **Хорижий мамлакатда ишлаб чиқарилган сиропни болаларга тасвир қилган шифокор унинг таркибида меъёрдан 300 баравар ортиқ захарли модда борлигини билганми? Йўқ, балки билиши шарт ҳам эмасди. Лекин бу ўринда шундай савол туғилади: у нега айнан шу воситани танлади? Бунга ким, нима таъсир қилди?**

Дунё таърибига кўрсатмоқдаки, шифокор ва фармацевтика ташкилоти ўртасидаги муносабатлар очик, масъулиятли ва манфаатдан холи бўлиши лозим. Жаҳон фармацевтика соҳасидаги етакчи ташкилотларда бу борада аниқ меъёрлар белгиланган: мутахассислар дори тасвир этгани учун ҳеч қандай рағбат олмаслиги шарт. Чунки рағбат бўлган жойда ҳолис қарор йўқолади. Бир қарашда “оддий меҳмондўстлик”, “оддий тақдирот” ортида кимнингдир яширин манфаати мавжуд бўлиши мумкин. Бунинг натижасида шифокор оқибатини тўлиқ тушуниб ёки тушуномасдан беморга берган тавсияси, беморнинг ҳаётига жуда катта салбий таъсир ўтказиши ҳам мумкин.

Тиббиёт ахлоқ устунигини йўқотмаслиги учун унда адолат, очиклик ва профессионал масъулият устувор бўлиши шарт. Бу фақат бир соҳанинг ички масаласи эмас – бу жамиятнинг инсон ҳаётига бўлган муносабати, давлатнинг ишончга қай даражада хизмат қилиши, ҳар бир фуқаронинг ҳафсизлик қафолати демакдир. Агар шифо бериш беғараз бўлмаса, касб муқаддаслигини йўқотади. Шу сабаб, тиббий қарорга таъсир этувчи ҳар қандай яширин кучлар – улар хоҳ молиявий, хоҳ маъмурий бўлсин – кескин инкор этилиши керак. Инсон ҳаёти ва соғлиги ҳар қандай “манфаатлардан” устун туриши шарт.

Partiya hayoti

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ САЛОМАТЛИГИ — юртимиз бойлиги

ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ

Ушбу тадбирлар доирасида партия фаоллари ҳамда соҳага ихтисослашган мутахассис шифокорлардан иборат ишчи гуруҳ ташкил этилди. Улар томонидан Урганч шаҳрида жойлашган “Basic English” ва “Kiteland” номли нодавлат мактабгача таълим муассасаларида тарбияланаётган болалар орасида тиббий кўриклар ўтказилди. Бу кўриклар давомида болаларнинг умуртқа соҳасидаги ҳолати, оёқ тузилиши, тўғри юриши ва туриш қобилиятлари, шунингдек, касалликлар эҳтимоли аниқланиб, зарур ҳолларда тегишли тавсиялар берилди.

Тиббий кўриклар натижалари болалар соғлигини муҳофаза қилишда бевосита амалий аҳамият касб этади. Барвақт аниқланган касалликлар келгусида жиддий ортопедик муаммоларнинг олдини олади. Шу боис, партия ташаббуси билан амалга оширилаётган бу каби лойиҳалар нафақат тиббий жиҳатдан, балки ижтимоий-маънавий жиҳатдан ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Шу билан бирга, бундай лойиҳалар орқали ота-оналарда ҳам бола соғлиғига нисбатан масъулият туйғуси ошади, мактабгача таълим муассасаларида соғлом турмуш тарзини шакллантиришга бўлган эътибор кучаяди. Бу эса, ўз навбатида, болаларнинг жисмоний ривожланиши билан бир қаторда, руҳий ва маънавий баркамоллигини ҳам таъминлашга хизмат қилади.

Хулоса қилиб айтганда, “Адолат” социал-демократик партияси томонидан амалга оширилаётган “Болалар саломатлиги – партия эътиборида” лойиҳаси доирасидаги ушбу тиббий тадбирлар ёш авлод соғлигини асраш, уларнинг соғлом ўсиши ва камолотга етишида муҳим пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда. Бу саъй-ҳаракатлар орқали партия жамиятнинг энг нозик қатлами – болалар соғлигини таъминлашда фаол ва масъулиятли иштирокчи сифатида намоён бўлмоқда.

НАВОЙ ВИЛОЯТИ

“Адолат” социал-демократик партияси Навбахор туман кенгаши томонидан амалга оширилаётган “Болалар саломатлиги – партия эътиборида” лойиҳаси доирасида соғлом авлодни тарбиялаш, болаларнинг жисмоний ривожланишини тизимли равишда кузатиб бориш ва турли хасталикларнинг олдини олиш мақсадида қатор амалий чора-тадбирлар ўтказилмоқда.

Шу йўналишдаги навбатдаги тадбир Навбахор туманидаги “Янги йўл” маҳалласида жойлашган 7-сонли давлат мактабгача таълим муассасасида ташкил этилди. Унда тарбияланаётган 146 нафар болалар ортопед шифокорлар иштирокида махсус тиббий кўриқдан ўтказилди. Кўрик жараёнида болаларда кўп учрайдиган ва кўпинча етарли эътибор берилмайдиган “ясси оёқлик” ва “сколиоз” (умуртқа қийшайиши) каби касалликларни барвақт аниқлашга қаратилган диагностика ишлари амалга оширилди.

Партия ташаббуси билан ўтказилаётган мазкур тадбирнинг асосий мақсади – болалар саломатлигини муҳофаза қилиш, суяк-мускул тизими билан боғлиқ эрта белгиланадиган муаммоларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш чораларини қўриш. Шунингдек, болаларнинг тўғри юриши, тананинг тўғри ўсишини таъминлаш, келгусида уларда суяк тузилишига боғлиқ касалликлар ривожланишининг олдини олиш каби муҳим вазифалар ҳам қўзда тутилган.

Тиббий кўрик натижаларига кўра, баъзи болаларга мутахассис тавсиялари асосида даволаш ва муолажа қўрсатилиши ўташ, ортопедик воситалардан фойдаланиш ва машқлар комплексини бажариш тавсия этилди. Бу эса болаларнинг жисмоний ривожланишига ижобий таъсир кўрсатади ҳамда келгусида уларнинг соғлом ҳаёт тарзига асос бўлади.

Шу каби профилактик тадбирлар нафақат тиббий аҳамиятга эга, балки ота-оналар ва тарбиячилар орасида ҳам бола саломатлиги борасидаги билим ва онгни оширишга хизмат қилади. Бу эса бутун жамиятда соғлом турмуш тарзини шакллантиришнинг муҳим омили ҳисобланади.

Лойиҳанинг кейинги босқичларида Навбахор

туманидаги бошқа мактабгача таълим муассасаларида ҳам шу каби профилактик тиббий кўрикларни ташкил этиш режалаштирилган.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Юртимизда ёш авлод саломатлигини муҳофаза қилиш, болаларни жисмонан соғлом ва баркамол қилиб тарбиялаш давлат ва жамият олдидаги муҳим устувор вазифалардан бири ҳисобланади. Шу мақсадда Қўбрай туманидаги 29-сонли давлат мактабгача таълим ташкилотидан болалар саломатлигига бағишланган навбатдаги тиббий кўрик ташкил этилди.

Тадбир доирасида мазкур таълим муассасасида тарбияланаётган болалар соғлигини ўрганишга алоҳида эътибор қаратилди. Тиббий кўрик ҳисобланади малакали шифокорлар томонидан ҳар бир бола ортопедик кўриқдан ўтказилди.

Мутахассис шифокорлар болаларнинг жисмоний ҳолатини синчиклаб таҳлил қилиб чиқдилар. Ҳар бир бола учун индивидуал ҳолда кўрик натижалари асосида даволаш, профилактика ва реабилитация бўйича амалий тавсиялар берилди. Шунингдек, ортопедик муаммоларга дуч келган болалар учун махсус машқлар, тўғри юриш ва туришни шакллантиришга қаратилган комплекс чоралар ҳақида ҳам маълумотлар тақдим этилди.

Тадбир жараёнида ота-оналарга болаларнинг суяк-мускул тизимини тўғри ривожлантириш, тўғри оёқ қийим танлаш, фаол ҳаракат ва жисмоний фаоллиқни таъминлаш орқали касалликларнинг олдини олиш борасида тавсиялар берилди.

Бундай тиббий кўриклар, аввало, болалардаги ортопедик муаммоларни эрта босқичда аниқлаш имконини берса, иккинчидан, уларнинг соғлом ўсиши ва тўғри жисмоний ривожланишига кенг йўл очади. Шу боис, бу каби тадбирлар нафақат тиббий жиҳатдан, балки тарбиявий, ижтимоий ва маърифий жиҳатдан ҳам муҳим аҳамият касб этади.

Ташкилот раҳбарияти келгусида ҳам бундай тиббий кўрикларни мунтазам равишда ўтказишни режалаштирмоқда. Бу эса фарзандларимизнинг соғлом ҳаёт сари қадам ташлашида мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилади.

СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ

“Адолат” социал-демократик партияси томонидан амалга оширилаётган “Фарзандлари соғлом юрт – қудратли бўлур” лойиҳаси доирасида мамлакатимиз бўйлаб мактабгача таълим муассасаларида болалар саломатлигига бағишланган тадбирлар изчил давом этирилмоқда. Ушбу лойиҳа орқали ёш авлод саломатлигини муҳофаза қилиш, уларда учраши мумкин бўлган суяк-мускул тизими билан боғлиқ муаммоларни эрта босқичда аниқлаш ва олдини олиш мақсад қилинган.

Жорий ҳафтада “Адолат” СДП Оқолтин туман кенгаши депутати Ёқуб Бердиёров ташаббуси билан тумандаги Навойи маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида жойлашган “Илму одоб чашмаси” давлат-хусусий шерикчиликдаги мактабгача таълим ташкилотидан тарбияланаётган болалар учун махсус тиббий кўрик ташкил этилди.

Тадбир давомида малакали шифокорлар томонидан болалар “ясси оёқлик” (плоскостопие) ва “сколиоз” (умуртқа қийшайиши) каби ортопедик касалликлар юзасидан кўриқдан ўтказилди. Шифокорлар ҳар бир боланинг жисмоний ҳолатини синчиклаб таҳлил қилди ҳамда айрим ҳолатларда мутахассис тавсиялари ва профилактик чора-тадбирлари белгиланди.

– **Ясси оёқлик ёки ясситовонлик – болалар орасида энг кенг тарқалган, кўпинча етарли даражада эътибор берилмайдиган таянч-ҳара-**

кат аъзолари билан боғлиқ касалликлардан биридир. Ота-оналар бу ҳолатни оддий деб қабул қилишади, бироқ у вақт ўтиши билан умуртқа бўйлама оғриқлар, оғир юриш, бош оғриғи ва ҳатто ички органлар фаолиятига таъсир қилувчи асоратларга олиб келиши мумкин, – дейди депутат Ёқуб Бердиёров. – Бу касалликда тоовон қўсмидаги амортизация функцияси бузилади, натижада ҳаракат чоғида юк тенг тақсимланмайди. Агар ушбу муаммо барвақт аниқланса ва зарур муолажалар ўз вақтида бошланса, унинг олдини олиш, ҳатто тўлиқ бартараф этиш ҳам мумкин.

Бундай кўриклар нафақат тиббий жиҳатдан муҳим, балки болаларни соғлом ривожлантириш, уларнинг келажақда жисмоний ва маънавий баркамол шахс сифатида камол топиши учун мустаҳкам замин яратади. Шу боис “Адолат” СДП томонидан амалга оширилаётган бу каби тадбирлар аҳолининг кенг қатламлари орасида юқори баҳоланмоқда.

Мазкур лойиҳа доирасида Оқолтин туманидаги бошқа таълим муассасаларида ҳам тиббий кўрик ва профилактик учрашувларни ташкил этиш режалаштирилган.

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ

Болалар соғлиғига бағишланган профилактик тадбирлар Сурхондарё вилоятида ҳам изчиллик билан давом эттирилмоқда. Шундай тадбирлардан бири яқинда Жаркўрғон туманида ташкил этилди. Унда “Адолат” СДП Жаркўрғон туман кенгаши ҳамда туман Тиббиёт бирлашмаси ҳамкорлигида тумандаги 84-сонли нодавлат мактабгача таълим ташкилотидан тарбияланаётган болалар учун тиббий кўрик ўтказилди. Кўрик асосан болалар орасида кенг тарқалган ва кўпинча барвақт эътибор берилмайдиган “ясси оёқлик” ва “сколиоз” каби ортопедик касалликларни аниқлашга қаратилди.

Тиббий текширув давомида муассасида таълим олаётган 45 нафар бола мутахассис шифокорлар томонидан чуқурлаштирилган кўриқдан ўтказилди. Ҳар бир боланинг жисмоний ҳолати, юриш тарзи, умуртқа ҳолати ва оёқ тузилишига алоҳида эътибор қаратилди. Аниқланган ҳолатлар юзасидан шифокорлар томонидан болаларнинг ота-оналарига тегишли тавсиялар ва даволаш режалари тақдим этилди.

Шу билан бирга, ота-оналар ўртасида мазкур касалликларнинг сабаблари, асоратлари ва уларнинг олдини олишда қандай чора-тадбирлар қўриш лозимлиги ҳақида батафсил тушунтириш ишлари олиб борилди. Жумладан, болалар учун тўғри оёқ қийим танлаш, жисмоний машқларнинг аҳамияти, соғлом турмуш тарзи ва овқатланиш тартибига риоя қилиш каби масалаларга ҳам алоҳида ург берилди.

Тадбир якунларига кўра, ортопедик муаммоларга дуч келган болалар учун ихтисослашган тиббий муассасаларга юбориш, физиотерапия ва реабилитация қўрсатилиши ўташ бўйича йўл-намаalar тайёрланди.

“Адолат” СДП Жаркўрғон туман кенгаши ва маҳаллий тиббиёт ходимлари томонидан бундай тадбирлар мунтазам равишда давом эттирилиши, тумандаги бошқа мактабгача таълим муассасаларида ҳам шунга ўхшаш профилактик текширувлар ташкил этилиши режалаштирилган.

Бундай амалий чора-тадбирлар болаларнинг соғлом ўсиши, уларнинг жисмоний баркамоллиги ва келажақда ҳар томонлама ривожланган авлодни воқеа етказишда муҳим қадам ҳисобланади. “Фарзандлари соғлом юрт – қудратли бўлур” шиори остидаги ҳар бир ташаббус ана шу эзгу мақсадга хизмат қилмоқда.

Ушбу тиббий кўриклар — “Адолат” СДП томонидан болалар саломатлиги йўлида олиб борилаётган амалий ишлар самараси сифатида эътироф этилмоқда. Лойиҳа доирасидаги бундай тадбирлар нафақат болалардаги ортопедик муаммоларни барвақт аниқлаш ва олдини олиш, балки ота-оналарнинг тиббий маданиятини оширишга ҳам хизмат қилмоқда. Партиянинг соғлом авлод тарбиясига қаратилган бу каби ташаббуслари келажақда жисмоний баркамол, фаол ва маънан етук авлодни шакллантиришда муҳим пойдевор бўлиб хизмат қилади.

ЗАМОНАВИЙ ҚУЛЛИККА ҚАРШИ КУРАШДА ҲАМЖИҲАТЛИК ЗАРУР

1 ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
Мўйноқ туманида “Одам савдосига қарши кураш” мавзусидаги маърифий тадбирлар кенг қамровли тарғибот ишлари билан уйғунлаштирилди. Маҳалла фуқаролар йиғинлари, фаол ёшлар гуруҳлари ва нодавлат ташкилотлар иштирокида давра суҳбатлари ташкил этилди.

Уларда сўзга чиққан ҳуқуқшунослар ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар вакиллари одам савдосининг турлари — меҳнат, жинсий ва орган савдоси, мажбурий никоҳ каби ҳолатлар ҳақида аниқ мисоллар келтирди. Аҳолига бу жиноятга қарши курашда қандай ҳуқуқий чоралар борлиги, жабрланувчиларга қандай ёрдам кўрсатилаётгани тушунтирилди.

Ёшлар орасида одам савдосига қарши психологик иммунитетни шакллантириш мақсадида интерактив тренинглар ўтказилди.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ
Партиянинг Тошкент шаҳар кенгаши томонидан ҳам пойтахтимизнинг қатор ташкилотларида “Биз одам савдосига қаршимиз” шиори остида ҳуқуқий тарғибот акцияси ташкил этилмоқда. Жумладан, “Адолат” СДПнинг Миробод туман кенгаши томонидан “Банокатий” маҳалла фуқаролар йиғинида тарғибот тадбири ташкил этилди. Тадбирда партия фаоллари, маҳалла фаоллари ҳамда ёшлар иштирок этди.

Суҳбат давомида иштирокчиларга одам савдоси қурбонига айланиш хавфларини олдиндан аниқлаш, ҳимоя чораларини кўриш ва бундай ҳолатга дуч келганда қимматга мурожаат қилиш лозимлиги ҳақида ҳуқуқий маълумотлар етказилди. Шунингдек, инсонлардан доимо ҳушёр ва огоҳ бўлиш, ишончсиз манбалар билан боғлиқ таклифларга учмаслик, айниқса, хорижга ишлаш учун чиқишда расмий ва хавфсиз каналлардан фойдаланиш лозимлиги алоҳида таъкидланди.

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ
Избоскан туманидаги 6-сон болалар мусика ва санъат мактабида “Одам савдосига қарши биргаликда курашамиз!” мавзусида ҳуқуқий-тарғибот тадбири ўтказилиши тўғрисида эшитганлар “Яна йиғилишми...” дея оғрингани бор гап. Бироқ кираверишда ижодкор ёшларнинг аини шу мавзуда чицаётган расмлари уларнинг эътиборини тортди. Алдовнинг асири бўлган ёшлар, ўз яқинини қуллик исканжасига ташлаган виждонсиз қимсалар, мажбурий меҳнатнинг оғир юкини кўтара олмай саломатлигини йўқотганлар, фарзандини пуллаган оналар... Мавзулар жиддий ва ташвишланарли. Суратлар олдида бир дам тўхтаганлар ҳушёр тортишди.

“Адолат” СДП Избоскан туман кенгаши, туман адлия бўлими ва туман ИИБ ҳамкорлигидаги давра суҳбати иштирокчиларнинг фаоллиги остида ўтди. Дастлаб одам савдоси жиноятчилиги, унга қарши курашиш ва бу борадаги қонунчиликка бағишланган маърузалар тингланди. Дунё аҳлини ташвишга солаётган бу жиноятнинг олдини олиш борасида сезиларли ишлар амалга оширилаётганига қарамай унинг асирга айланаётганлар учраб тургани ташвиш билан тилга олинди.

— *Жиноятни келтириб чиқарувчи асосий омиллардан бири бу мажбурий меҳнат, — дейди халқ депутатлари Избоскан туман Кенгаши депутати Дилфуза Аҳмедова. — Маълумотлар шунини кўрсатмоқдаки, жиноят қурбони бўлганларнинг аксарияти ноқонуний йўл танлаганлар. Аниқроғи, хорижий давлатларда ишлаш учун бораётганларнинг қўлчилиги қонунларимизга амал қилмаган. Уларни бу йўлдан қайтариш мумкин эди. Бунинг учун оиласидагилар ва маҳалладошлари ҳушёр бўлиши керак. Тадбир қатнашчиларига ушбу ҳолатлар тушунтирилди.*

Кейинги вақтда Избоскан туманида алдовларга ишониб, тинч ҳаётини йўқотганлар учраб турибди. Ачинарлиси, бу йўлни танлаганлар орасида хотин-қизлар ҳам бор. Бу жамиятнинг оғрикли жойи. Агар одам савдосига қарши жамоатчилик биргаликда курашмаса, бу жиноятчилик барҳам топмайди.

БУХОРО ВИЛОЯТИ
Бухоро давлат тиббиёт институтида бугунги кундаги долзарб мавзулардан бири — одам савдосига қарши курашиш бўйича давра суҳбати ташкил этилди. Тадбирга халқ депутатлари Бухоро вилоят Кенгаши депутати Гаухар Жарилкасинова бошчилиқ қилди. Унда институт профессор-ўқитувчилари, талабалар, жамоатчилик фаоллари ҳамда мутасаддилар иштирок этдилар.

— *Одам савдоси бугунги кунда нафақат ижтимоий, балки глобал таҳдидга айланган. Уни фақат ҳуқуқий йўл билан эмас, балки маърифат, тушунтириш, оғоҳлик орқали йўлловлаш мумкин. Айниқса, ёшлар орасида бу борадаги хабардорликни ошириш долзарб вазифадир. — деди сўзга чиққан вилоят кенгаши депутати Гаухар Жарилкасинова.*

Шунингдек, давра суҳбатида одам савдоси мавзусига оид махсус видео-ролик намойиш этилди. Ушбу ролик реал воқеаларга асосланган бўлиб, иштирокчиларда чуқур таассурот қолдирди. Таҳлилий суҳбат давомида талабалар ўз фикрларини билдиришди, саволлар бердилар ва интерактив муҳокамада фаол иштирок этдилар.

НАВОЙ ВИЛОЯТИ
“Адолат” СДП Навоий шаҳар кенгаши томонидан шаҳар “Баркамол авлод” болалар мактабида “Биз одам савдосига қаршимиз!” шиори остида давра суҳбати ташкил этилди. Унда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар вакиллари, мутахассислар, ўқитувчилар ҳамда ёшлар иштирок этди.

Суҳбат давомида одам савдосининг турлари, унинг оқибатлари, бу жиноятдан жабр кўрмаслик учун нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида атрофлича маълумотлар берилди. Қонунчиликда белгиланган жазолар ҳамда давлат томонидан кўрсатилаётган амалий ёрдам чоралари ҳақида ҳам сўз борди.

Тадбир иштирокчилари ушбу муаммога қарши курашишда ҳар бир фуқаро ўз ҳиссасини қўшиши, жамоатчилик назорати ва ҳамжиҳатлик муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлашди. Шу каби маърифий тадбирлар орқали одам савдосига қарши курашишда жамоатчилик онгини ошириш, жиноятнинг олдини олиш ва ёшларни ҳимоя қилиш мақсад қилинган.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ
“Адолат” СДП Учкўрғон туман кенгаши томонидан ҳам шундай тарғибот

тадбири ўтказилди. Туман кенгаши раиси Мадина Хўжамбердиева етакчилигида 32-сонли давлат мактабгача таълим ташкилотидида “Биз одам савдосига қаршимиз!” шиори остида тематик акция уюштирилди.

Тадбирда МТТ мудариси Дилрабо Эргашева мактабгача таълим ташкилоти тарбиячилари ҳамда ходимлари учун мавзуга оид батафсил тушунчалар берди. У ўз сўзида одам савдосининг замонавий кўринишлари, иш ва ўқш баҳонасидаги алдов схемалари, интернет орқали амалга оширилаётган таҳдидлар ва энг муҳими, бу жиноятнинг ижтимоий-руҳий оқибатлари ҳақида атрофлича маълумотлар берди.

Тарғибот тадбири якунида иштирокчиларга мавзуга оид тарқатма материаллар, ҳуқуқий қўлланмалар ва оғохлантирувчи рисоалар тарқатилди. Бундай тадбирлар “Адолат” СДП томонидан жамиятда фаол фуқаролик позициясини шакллантириш, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишга бўлган масъулиятни оширишда муҳим қадамлардан бири сифатида баҳоланмоқда.

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ
Одам савдоси иллати — XXI асрнинг энг жиддий глобал муаммоларидан бири ҳисобланади. Жаҳон ҳам-жамиyatини ташвишга солаётган ушбу хавфли жараён, айниқса, меҳнат миграцияси ва ахборот алмашинувиининг кучайиши шароитида жиноий гуруҳлар учун ўз қабих ниятларини амалга ошириш имконини яратмоқда.

Халқаро таъкилотининг маълумотларига кўра, дунё бўйлаб тахминан 21 миллион киши мажбурий меҳнат қурбонига айланган. БМТ маълумотларига кўра эса, одам савдоси жабрланувчиларининг 71 фоизини аёллар ва болалар ташкил этади.

Аҳмад ал-Фаргоний номидаги вилоят ахборот-кутубхона марказида ёшлар иштирокида ўтказилган ҳуқуқий-тарғибот тадбири ҳам “Биз одам савдосига қаршимиз!” шиори остида ташкил этилди. Унда “Адолат” партиясининг Фаргона вилоят кенгаши бош мутахассиси, вилоят “Ёш адолатчилар” қаноти раиси Алимардон Акрамов сўзга чиқди.

У сўзида одам савдоси билан боғлиқ жиноятлар, уларнинг аҳоли, айниқса, ёшлар ҳаётига салбий таъсири, ушбу иллатдан жабрланмаслик учун эҳтиёт чоралари ва ҳуқуқий муҳофаза механизмлари ҳақида ҳаётий мисоллар келтирди.

Тарғибот тадбири давомида ёшлар билан очик мулоқот ва баҳс-мунозаралар ташкил этилди.

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ
Жамиятда инсон қадрлари ва ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларни турли таҳдидлардан асраш бугунги куннинг энг долзарб вазифаларидан бири ҳисобланади. Ана шундай муҳим масалаларни муҳокама қилиш мақсадида “Адолат” социал-демократик партияси Китоб туман кенгаши ташаббуси билан тумандаги “Ҳамид Олимжон” маҳалласида жойлашган 84-умумтаълим мактабида “Одам савдосига қарши кураш — давр муаммоси” мавзусида давра суҳбати ташкил этилди.

Тадбирда туман кенгаши депутати Лобар Носирова, мактаб ўқитувчилари, ўқувчи ёшлар, маҳалла фаоллари ва фуқаролари иштирок этдилар. Суҳбат давомида Лобар Носирова одам савдосининг келиб чиқиш сабаблари, унинг жамият ҳаётидаги салбий оқибатлари ва бу иллатнинг олдини олишда олиб борилаётган ҳуқуқий, ташкилотчилик ва профилактика чоралари ҳақида атрофлича маълумот берди.

Хусусан, инсонлар алдов йўли билан чет давлатларга ишлашга юборилаётгани, уларнинг ҳужжатлари тортиб олиниб, мажбурий меҳнат ёки бошқа кўринишларда эксплуатация қилинаётгани каби ҳолатлар таҳлилий мисоллар асосида ёритилди. Ушбу таҳдидларга қарши курашиш, фуқароларни оғохлантириш ва хабардорлик даражасини ошириш — энг устувор вазифалардан бири экани таъкидланди.

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ
“Одам савдосига қарши курашиш” ойлги доирасидаги яна бир тадбир Тойлоқ туманидаги 44-сонли давлат мактабгача таълим ташкилотининг фаоллар залида бўлиб ўтди. Унда партиянинг туман кенгаши раиси Нилуфар Акрамова маъруза қилди.

Маърузада одам савдоси муаммосининг бугунги кунда нафақат миллий, балки глобал миқёсда ҳам долзарб эканлиги алоҳида таъкидланди. Хусусан, у ўз сўзида одам савдосининг жамиятдаги ижтимоий-иқтисодий барқарорликка жиддий таҳдид солиши, инсон ҳуқуқларининг топталиши зуравонлик ҳолатлари билан боғлиқ эканини таърифлаб ўтди.

Шунингдек, маърузачи одам савдосига қарши курашда ҳар бир фуқаронинг жамоатчилигининг ва давлатнинг масъулиятининг аҳамияти кўп қилувчи аҳамиятга эга эканини, бундай жиноятларнинг олдини олишда аҳолини оғохлантириш, ёшлар ўртасида профилактик тарғибот олиб бориш, шунингдек, жабрланувчиларга ҳуқуқий ва психологик ёрдам кўрсатиш каби йўналишларда ишлар амалга оширилаётганини таъкидлади.

“Адолат” СДП томонидан бундан кейин ҳам ушбу мавзудаги тарғибот-ташвиқот ишларини мунтазам давом эттириш, маҳаллий аҳоли ва ёшлар ўртасида ҳуқуқий онгни юксалтириш мақсадида турли учрашув ва маърифий тадбирлар ташкил этиши кўзда тутилган.

Фракция йиғилиши

ЙЎЛ ҚУРИЛИШИДА ЯНГИ МЕЪЁРЛАР БЕЛГИЛАНМОҚДА

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги “Адолат” социал-демократик партияси фракциясининг навбатдаги йиғилишида дастлаб Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Озарбайжон Республикасига амалга оширган давлат ташрифи ва унинг муҳим сиёсий, иқтисодий натижалари хусусида фикр алмашилди.

Мазкур ташриф икки давлат ўртасидаги стратегик шериклик, дўстлик ва иттифоқчилик муносабатларида янги даврни бошлаб бергани қайд этилди. Шунингдек, давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган муҳим ташаббусларни фракция аъзолари қўллаб-қувватладилар.

Йиғилишда кун тартибидан ўрин олган бир қатор қонун лойиҳалари ҳам атрофлича муҳокама қилинди. Хусусан, “Автомобиль йўллари тўғрисида” ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда кўриб чиқилди.

Таъкидланганидек, қонун лойиҳаси билан йўл ҳўжалигини ривожлантиришда комплекс ёндашувни таъминловчи ҳуқуқий механизмлар жорий этилмоқда. Йўлларни лойиҳалаштиришда аҳоли фикри ва лойиҳаларнинг атроф-муҳитга таъсирини инобатга олиш ҳамда пйедадар учун “тўсиқсиз” муҳитни яратиш бўйича қатъий талаблар назарда тутилмоқда.

Шунингдек, соҳанинг бошқарув тизими такомиллаштирилиб, ваколатлар ва масъулият доиралари аниқ белгиланмоқда. Йўл қурилишига илғор технологиялар ва стандартларни жорий этиш устувор тамойил сифатида мустаҳкамланмоқда.

Бундан ташқари, пулли йўлларни давлат-хусусий шериклик асосида қуриш ва эксплуатация қилишнинг шартлари, шу жумладан, мулкчиликка доир муносабатлар акс этмоқда.

Муҳокамаларга бой бўлган йиғилишда қонун лойиҳасидаги нормалар атрофлича кўриб чиқилди. Хусусан, депутат Беҳзод Тўхтамуродов қонун лойиҳасидаги айрим нормалар бўйича аниқлаштирувчи саволлар берди. Мутасаддилар қўтарилган саволлар бўйича батафсил тушунтиришлар бериб ўтдилар. Фракция аъзолари қонун лойиҳасини такомиллаштириш бўйича бир қатор таклифлар беришди.

Савол-жавоблар ва муҳокамалардан сўнг қонун лойиҳаси депутатлар томонидан маъқулланди.

Худудлардан хабарлар

ЁШЛАР БИЛАН УЧРАШУВ ЎТКАЗИЛДИ

Давлатимиз раҳбари томонидан маҳаллаларда аҳоли бандлигини таъминлаш, даромадини ошириш ва камбағалликдан чиқариш бўйича белгилана берилган вазифалар зиммамиздаги масъулиятини янада оширди. Жамоатчилик билан бу борада аниқ режа асосида иш олиб бориш фаолиятимиз асосини ташкил этмоқда.

Айтиш мумкинки, бу борада олиб борилаётган ишлар аҳоли фаровонлигини ошириш ва бандлигини таъминлаш баробарида турли жиноятчиликларнинг олдини олишга хизмат қилаяпти. Айниқса, ишсизлик ва унинг ортидан юзга келаётган одам савдоси муаммоси ечим топмоқда. Иш билан банд бўлган фуқаро ноқонуний ҳаракат қилмайди, қимларнингдир алдовига учрамайди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, “Адолат” СДП Андижон вилоят кенгаши фаоллари Балиқчи туманидаги “Қўрғонча” МФЙда бўлдилар. Дастлаб МФЙ фаоллари билан биргаликда хонадонларга кириб бориб, аҳолининг турмуш фаровонлиги ўрганилди. Ижтимоий кўмакка муҳтож оилалар, кексалар ва имконияти чекланган фуқароларга алоҳида эътибор қаратилди.

— *Маҳалла ёшлари билан алоҳида суҳбат ўтказдик, — дейди “Адолат” СДП Андижон вилоят кенгаши раиси Мадаминжон Мадазимов. — Давлатимиз раҳбарининг яқинда фаол ёшлар билан учрашувда билдирган фикрлари етказилди. Уларнинг муаммолари ўрганилди, таклифлари билан танишилди. Шу жойда бугун дунё аҳолисини ташвишга солаётган одам савдоси жиноятчилиги тўғрисида ҳам сўз юритилди. Жиноятни келтириб чиқарувчи асосий омиллардан бири ишсизлик экани кўрсатиб ўтилди. 11 нафар ишсиз ёшлар аниқланиб, уларнинг бандлигини таъминлашни ўз назоратимизга олди.*

Андижонлик “адолатчилар”нинг ташаббусидан маҳалла аҳли хурсанд.

ИНТЕЛЛЕКТУАЛ ЖАМИЯТ —

ёшлар сиёсатининг муҳим босқичи

Бугунги глобал дунёда ҳар бир давлатнинг рақобатбардошлиги, аввало, унинг инсон капитали, айниқса, ёш авлоднинг билимли, фаол ва замонавий кўникмаларга эга экани билан ўлчанмоқда. Шу нуқтаи назардан қаралганда, Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотлар тизимининг марказида айнан ёшлар сиёсати тургани, уларнинг илм олиши, креатив салоҳиятини рўёбга чиқариши ва жамият ҳаётида фаол иштирок этишига қаратилган тизимли ёндашув деярли ҳар бир соҳа ривожига ўз натижасини берапти.

Давлатимиз раҳбари юртимизнинг фаол ва ташаббускор ёшлари билан ўтказган учрашувини кузатар эканман, юқоридаги фикрлар нафақат ўз исботини топди, балки бугунги ўзгаришлар пойдеворида айнан ёшлар позицияси, интилиши ва тафаккури қандай муҳим ўрин тутаяётганини яна бир бор яққол ангадим. Мулоқот эса шунчаки расмий чиқиш эмас, балки илгари сурилган ғоялар ва фикрлар ёшларга нисбатан ишонч даражаси, уларнинг мамлакат келажагини шакллантиришдаги роли нақадар муҳим эканини кўрсатди.

Масалан, бугунги кунда мамлакатимизда “илм — тарбия — инновация” занжири асосида йўлга қўйилган тизимли ишлар ўзининг илк самараларини бера бошлади. Юртимиз ёшлари тарихда илк бор дунёдаги энг нуфузли — ТОП-5 талиғидаги олий таълим муассасаларига қабул қилиниб, миллат ифтихорига айланишди. Бу — тасодиф эмас, балки юрт раҳбарининг билимли ва етук ёш авлодини шакллантиришга қаратаётган доимий эътибори ва яратиб берилаётган имкониятлар самарасидир. Бугунги кунда ҳар бир бола ўз қобилияти, салоҳияти ва билимга чанқоқлиги орқали энг юксак марраларни забт этиши мумкин. Бундай муҳит ва имкон яратилган давлатда келажакка ишонч мустаҳкам бўлади.

Ёшлар фаолиятига берилаётган эътибор фақат таълим соҳаси билан чекланиб қолмаяпти. Айниқса, ёш тадбиркорлар учун яратилаётган қулай шарт-ша-

роитлар, молиявий ва ҳуқуқий кўмаклар натижасида мамлакатимизда янги-янги бизнес лойиҳалар ҳаётга татбиқ этилмоқда. Фақатгина сўнгги йилда ёшлар ташаббуси билан ташкил этилган 261 та корхонанинг йиллик айланмаси 100 миллиард сўмдан ошгани фикримизнинг яққол тасдиғидир. Эътиборлиси, Тошкент шаҳри ёшлари бу борада алоҳида фаоллик кўрсатиб, бизнесда юксак натижаларга эришмоқда. Бу давлат томонидан берилган имкониятлар ва ёшларнинг шижоати, ташаббускорлиги уйғунлигининг натижасидир.

Айниқса, замонавий тараққиёт йўлида ҳал қилувчи роль ўйнайдиган сунъий интеллект соҳасига давлатимиз томонидан катта эътибор қаратилмоқда. Банк-молия, соғлиқни сақлаш, энергетика ва қишлоқ ҳўжалиги соҳаларида 100 та лойиҳа амалга оширилиши режалаштирилган. Президентимиз ташаббуси билан миллий кадриятларимиз ва маданиятимизни ифода этувчи, миллий хусусиятларга эга сунъий интеллект модели ишлаб чиқилаётгани, айниқса, муҳим. Бу борада ёшларимиз томонидан илгари сурилаётган инновацион ғоялар, стартаплар ва технологик ёндашувлар катта аҳамият касб этади.

Кейинги йилларда давлат бошқаруви тизимида ҳам ёшлар учун кенг йўл очилди. Бошқарув кадрларининг ёшариши бу жараённинг амалий ифодасидир. Агар 2017 йилда 40 ёшгача бўлган раҳбарлар улуши 37 фоизни ташкил этган бўлса, бугун бу кўрсаткич 65 фоизга етди. Ёшлар вазирлик ва идораларга бирик-

Хусниддин ЭРГАШЕВ,
халқ депутатлари Тошкент шаҳар
Кенгаши депутати

тирилиб, тажрибали мутахассислар қўли остида ма-лакали кадрлар сифатида тарбияланмоқда. Бу билан ёшларга нафақат ишонч билдирилмоқда, балки уларга бошқарув тизимида ўзини кўрсатиш учун аниқ платформа яратиб берилмоқда.

Бир сўз билан айтганда, юртимиздаги ҳар бир ёш аниқ мақсад сари интиляпти. Давлат томонидан берилган имкониятлар, яратилаётган шарт-шароитлар ва қўллаб-қувватлашлар — барчаси уларнинг етук шахс сифатида шаклланишига хизмат қилмоқда. Биз фақат бир нарсани истаймиз: ҳар бир ёш ўз қобилиятини тўлиқ намоён этсин, билим олиш, тадбиркорлик, фан ва технология, бошқарувда юқори натижаларни қўлга киритсин. Чунки янги Ўзбекистоннинг келажаги — билимли, ватанпарвар ва салоҳиятли ёшларимиз қўлида.

КИЧИК ТАДБИРКОРЛИК катта иқтисоднинг асоси

Сизнингча, ўз уйида кичик сартарошхона очган ёки буюртма асосида қандолатчилик маҳсулотларини тайёрлайдиган ҳамюртларимиз оиласи фаровонлигига қай даражада таъсир ўткази олади? Тўғри, бу бир қарашда кичик тирикчилик манбаи, оддий кундалик машғулотдек туюлиши мумкин. Аммо теранроқ таҳлил қилинса, бу каби микроишбилармонлик ташаббуслари нафақат оилавий иқтисод, балки маҳалла иқтисодиёти, аҳоли турмуш фаровонлигига сезиларли ижобий таъсир кўрсатадиган муҳим омил саналади.

Мавлуда ЯХШИЕВА,
Тошкент давлат иқтисодиёт университети
“Иқтисодиёт назарияси” кафедраси доценти,
иқтисод фанлари номзоди

Қандай қилиб дейсизми? Аввало, бундай ишларнинг энг катта афзаллиги — уни бошлаш учун катта маблағ талаб этилмайди. Масалан, бир нечта иш курили ва моддий восита билан сартарошхона ёки кичик қандолатхона фаолиятини бошлаш мумкин. Югур-югур, ижара, транспорт харажатларисиз, уйда ўтириб оилавий бандлиқни таъминлаш мумкин. Бу эса, аввало, хотиржамликда кундалик моддий эҳтиёжларни қоплаш имконини беради.

Иккинчидан, бундай тадбиркорлик аёллар ва ёшлар учун жуда қулай. Болали она ҳам боласига қараб, ҳам эрига елкадош бўлиб, бу каби фаолият орқали оила бюджетини мустаҳкамлайди. Қолаверса, талабалар — ўқишдан сўнг тортиштириб сотади, соч олади, чакана ишларни бажаради. Ўзини ўзи таъминлаш ва молиявий мустақиллик ортидан бундай фаолият орқали ички бозорда рақобат ортиб, сифат ва таннархда мувозанат юзага келади. Энг муҳими, маҳаллий миқёсда хизмат кўрсатиш маданияти ошади, инновацияга йўл очилади, “микро” тажриба “макро” ғояларга

йўлбошчи бўлади. Эътибор беринг, кичик сартарошхона ёки хонадондаги мини-кондитер бизнеси кўп ҳолларда катта брендларга айланган. Бунда ҳар бир буюртма — янги мижоз, ҳар бир маҳсулот — жамият ривожига қўшилган қиймат сифатида баҳоланса бўлгани.

Яширишга ўрин йўқ, авваллари тадбиркорлик деганда, кўпчилик кўз олдида молиявий юк, ортиқча югур-югурлар, сон-саноксиз ҳўжжатбозлигу, бюрократик тўсиқлар гавдаланарди. Инвестиция олиш, банкдан кредит маблағи олмақ туғул, ўз-ўзини банд қилиш, бирор хўнара ёки қўл меҳнати орқали даромад топишни ҳам кўпчилик мушкул, ҳатто имконсиз ҳисобларди. Лекин бугун бу тасаввурлар ўзгарди. Тадбиркорлик нафақат узоқ тажрибага эга ишбилармонлар учун, балки оддий инсон — оиладаги онахон, хўнарга эга ёш йигит-қиз, ҳатто талабалар учун ҳам амалиётга айланмоқда. Энг муҳими, юртимизда кейинги йилларда тадбиркорликка нисбатан муносабат тамоман ўзгарди. Давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири сифатида аҳолини тадбиркорликка кенг

жалб этиш, ҳар бир фуқаронинг бизнес бошлаш истагини қўллаб-қувватлаш, кичик бизнес орқали аҳоли бандлигини ошириш, даромадини кўпайтириш каби масалалар биринчи даражада турибди.

Бу борада кичик тадбиркорлик билан шуғулланиш нафақат иқтисодиётни жонлантирувчи омил, балки фуқароларнинг фаол, ташаббускор ва эркин фуқаро сифатида шаклланишда асосий аҳамият касб этмоқда. Сабаби, кичик бизнес инсонни мустақил фикрлашга, ҳаракат қилишга, меҳнати ва ақли билан турмушини яхшилашга ундайди. Бу йўлдаги ҳаракатлар одамнинг ўзига ишончини ва жамиятдаги ўрнини белгилаб беради.

Бунда нафақат фаолиятни бошлаш учун берилаётган имтиёзлар, балки тадбиркорлар манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича яратилаётган институционал асослар ҳам муҳим ўрин тутади. Лекин монополиянинг иқтисодиётга зарар келтириши ҳам бор гап. Шу боис, унинг салбий таъсирини юмшатишнинг энг самарали йўли — кичик тадбиркорлиқни ривожлантиришдир. Айнан улар бозорда рақобатни таъминлайди, нархларни барқарорлаштиради, тезкор маҳсулот етказиб бериш имконини беради. Кичик тадбиркор ҳар қандай товар етishимовчилигини ҳис этиб, унга зудлик билан жавоб қайтаради. Бир-икки кун ичида бошқа ҳудудлардан маҳсулот етказиб келади, унинг ишлаб чиқарилишини йўлга қўяди. Бу эса, ўз навбатида, бозордаги барқарорлиқни таъминлайди, талаб-таклиф мувозанатини тиклайди.

Тадбиркорлиқни бошлаш учун энг асосий нарса — бошлангич капитал. Лекин уни топиш осон эмас. Банк кредитларининг фоиз ставкалари шунчалик юқорики, ҳатто режа тайёр, ният пухта бўлса ҳам, кўп тадбиркорлар пул топа олмайдди. Банклар эса таваккал қилишни истамайдди — кафолат сўрайди. Шу туфайли кўп ҳолда йиллар давомида уриниб, омади келмаганлар сони ортиб бормоқда. Бу борада яна бир жиддий муаммо — яхши ниятда юритилаётган яқка тартибдаги тадбиркорлик бошқа кичик корхоналар учун тўсиққа айланаётганидир. Чунки уларга кўпроқ имтиёзлар берилади, ҳисобот юки кам, назорат эса нисбатан суст. Бу эса юридик шахс сифатида фаолият юритаётган бошқа кичик корхоналарни танг аҳволга солиб қўйиши ҳеч гапмас. Илмий тадқиқотлар ва амалиёт шуни кўрсатмоқдаки, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлиқни ривожлантириш орқали рақобатбардош иқтисодиёт барпо этиш мумкин.

Бунинг учун маҳаллий ҳокимиятлар тадбиркорлик учун қулай муҳит яратиши, нарх-наво назоратини таъминлаши, аҳоли эҳтиёжидан келиб чиққан

Тадбиркорликни бошлаш учун энг асосий нарса — бошлангич капитал.
Лекин уни топиш осон эмас. Банк кредитларининг фоиз ставкалари шунчалик юқорики, ҳатто режа тайёр, ният пухта бўлса ҳам, кўп тадбиркорлар пул топа олмайдди. Банклар эса таваккал қилишни истамайдди — кафолат сўрайди. Шу туфайли кўп ҳолда йиллар давомида уриниб, омади келмаганлар сони ортиб бормоқда.

ҳолда истеъмол товарлари ишлаб чиқарилишини қўллаб-қувватлаши керак. Шунингдек, тадбиркорлиқнинг мақсади — фақат иш ўрни эмас, балки маҳаллий ресурсларни қайта ишлаш орқали саноатни ривожлантириш ва мамлакат экспорт салоҳиятини ошириш бўлиши шарт. Яна туманлар кесимида таҳлил қилиб, улардаги кичик бизнес ўсиш кўрсаткичларини солиштириш, муаммоларни ҳудудларга алоҳида дастурлар асосида ёндашиш зарур. Кичик бизнес учун ишлаб чиқаришни ташкил этишда кичкина сармоя билан бозорда ўз ўрнини топиш мумкин. Фақат бунга муносиб шарт-шароит яратилиши лозим. Қишлоқ жойларда тадбиркорликка имкон бериш — аҳоли зич жойлашган ҳудудларда иш ўринлари яратиш, маҳаллий ресурслардан самарали фойдаланиш демакдир. Тадбиркорлик фаолиятининг деярли барча турлари ишлаб чиқариш, молиявий, савдо ва маслаҳат хизматлари соҳаларида ўзаро боғлиқ ҳолда ривожлантирилиши керак. Бундан ташқари, ҳудудларда консалтинг, франчайзинг, лизинг ва бошқа инновацион хизматлар бозор талабига мос равишда ташкил этилиши даркор.

Тадбиркорлик — бу фақат иқтисод эмас, балки жамиятнинг иқтисодий-маданий ривожланишидир. Унда ташаббус бор, интилиш бор, камолотга иштиёқ бор. Лекин бу ташаббус йўққа чиқарилиб, сўнаётган бўлса, демек, тўсиқларни бартараф этиш ва тадбиркорни руҳлантириш — бутун давлат ва жамиятнинг вазифасидир. Чунки эртанги барқарор иқтисод айнан бугунги кичик тадбиркорлар қўли билан қурилади.

Сўнгги йилларда савдо-сотиқ соҳаси бутунлай янги босқичга ўтди. Интернет технологиялари, харидорларнинг талабларидаги ўзгаришлар, шунингдек, глобал иқтисодий муҳит бугун савдо субъектларини янги-янги йўналишларда ишлашга даъват этмоқда. “Абу Сахий” савдо маркази ҳам бу ўзгаришлардан четда қолмаган ҳолда, анъанавий савдо билан бир қаторда босқичма-босқич онлайн савдо тизимига ўтиш жараёнини бошлади.

Анъанавий савдодан рақамли савдога:

“Абу Сахий” савдо маркази тажрибаси

Алишер ХУСАИНОВ,
халқ депутатлари Чилонзор туман
Кенгаши депутати
“Абу Сахий” савдо маркази раҳбари

Қуйида биз бу йўлда амалга ошираётган асосий босқичлар ҳақида сўз юритамиз.

- 1. РАҚАМЛИ САВДО ТИЗИМИНИНГ ЗАРУРЛИГИНИ АНГЛАШ**
Аввало, жамоамиз билан биргаликда онлайн савдонинг нафақат замонавийлик, балки истиқбол учун стратегик йўналиш эканини англаб етдик. Харидорлар тобора кўпроқ қулайлик, тезлик ва масофадан туриб харид қилиш имкониятларини афзал кўрмоқда. Шу боис, биз бу эҳтиёжга жавоб берадиган рақамли тизимни барпо этишга қарор қилдик.
- 2. МАХСУС ОНЛАЙН ПЛАТФОРМАНИ ЯРАТИШ**
Бугунги кунга келиб, “Абу Сахий онлайн” номли интернет платформамиз устида фаол иш олиб борилмоқда. Ушбу платформа орқали савдо марказимиздаги минглаб тадбиркорлар ўз маҳсулотларини рақамли каталоглар орқали кўрсатиш имконига эга бўладилар. Сайт ва мобил илова орқали маҳсулотлар ҳақида тўлиқ маълумот, нархлар, расм ва видеолар тақдим этилади.
- 3. СОТУВЧИЛАРНИ РАҚАМЛИ САВДОГА ТАЙЁРЛАШ**
Савдо марказида фаолият юритаётган кўплаб тадбиркорлар онлайн савдода ҳали тўлиқ тажрибага эга эмаслар. Шу боис биз ўқув семинарлари ташкил этдик, тренинглар орқали уларни рақамли савдо маданиятига мослаштирмоқдамиз. Эндиликда ҳар бир сотувчи ўз маҳсулотини онлайн рўйхатдан ўтказиб, мижозлар билан бевосита интернет орқали ишлашга ўргатилмоқда.
- 4. ЛОГИСТИКА ТИЗИМИНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШ**
Онлайн савдо — бу нафақат маҳсулотни интернет орқали кўрсатиш, балки уни тез ва хавфсиз етказиб бериш ҳамдир. Шу мақсадда:
 - етказиб бериш хизмати билан ҳамкорлик йўлга қўйилди;
 - қадоқлаш ва сақлаш стандартлари ишлаб чиқилди;
 - ҳар бир буюртма учун кузатув тизими жорий қилинди.
- 5. ТЎЛОВ ТИЗИМЛАРИНИ ИНТЕГРАЦИЯЛАШ**
Янги онлайн савдо тизимимиз орқали “Ўзкард”, “Хумо”, “Пейму”, “Клик” ҳамда халқаро карталар орқали тўлов қилиш имконияти яратилмоқда. Бу харидорларимизга максимал қулайлик яратади ва уларнинг ишончини оширади.
- 6. МАРКЕТИНГ ВА БРЕНДНИ РАҚАМЛИ МАЙДОНГА ОЛИБ ЧИҚИШ**
“Абу Сахий” брендининг рақамли дунёда танилиши учун ижтимоий тармоқларда расмий саҳифалар очилди, мақсадли реклама кампаниялари йўлга қўйилди. Бундан ташқари, харидорлар фикри асосида хизмат кўрсатишни такомиллаштириб бормоқдамиз.
- 7. КЕЛАЖАК РЕЖАЛАР**
Яқин келажақда биз қуйидаги ишларни амалга оширишни режалаштирганмиз:
 - сунъий интеллект асосида харидорлар учун шахсийлаштирилган таклифлар;
 - “Чатбот” орқали 24/7 онлайн ёрдам хизмати;
 - тадбиркорлар учун махсус онлайн бозор сегментлари.

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, “Абу Сахий” савдо маркази нафақат ўзининг савдо майдони, балки минглаб тадбиркорлар ва миллионлаб харидорлар учун ишончли ҳамкор бўлиб хизмат қилади. Бугун биз бошлаб берган онлайн савдога ўтиш жараёни нафақат марказимиз, балки бутун Ўзбекистон савдо инфратузилмаси учун муҳим қадамдир. Биз рақамли келажакка ишонамиз ва “Абу Сахий” савдо марказида унга асос солмоқдамиз.

КЕЛИНГ, БИР ЎЙЛАШИБ КЎРАЙЛИК

Мулоҳаза учун мавзу

Шу юртнинг оддий фуқаросиман. Бир неча йилдан буён пенсиядаман. Аммо уйда бекор ўтиргим ёки чойхонама-чойхона юргим келмайди, шунинг учун ҳамон ишлайман – бир ташкилотда қоровулман. Қўлимда озгина хунарим бор: қолган бўш вақтларимда дурадгорлик қиламан, эшик-ром ясайман.

Шораҳим СУЛАЙМОНОВ,
партия фаоли

кетгудай бўлиб турибди! Бунинг замирида ҳам илм ётганини такрорлаб ўтириш шарт эмасдир.

Азизлар, ҳаммамиз жуда яхши биламиз, бола қалбиди илмга муҳаббат боғча ва мактабларда туғилади, айнан шу таълим масканларида шаклланади. Демак, катта кучни, салоҳиятни айнан боғча-мактабларга қаратиш лозим. Шундай тизим яратиш керакки, токи олис вилоятнинг олис қишлоғидаги боғча-мактаб ҳам, шаҳар марказидаги боғча-мактаб ҳам бир хил шароитга, бир хил савияли тарбиячи-устозларга эга бўлсин. Ахир боланинг истеъдодисиз бўлмайдми. Ҳамма гап ўша истеъдодни вақтида аниқлаб, унга тўғри йўналиш бера билиш, ривожланиши учун шарт-шароит яратишда.

Афсуски, юртимизда бундай бўлмаётган.

Яқинда пойтахтимизга туташ бир туманга бориб қолдик. Эрталабдан йўллар ҳаддан ортқ текилинч. Бунинг сабабини сўрадик. Маълум бўлдики, туман аҳолисининг катта қисми эрталабдан 30-40 километр йўл босиб, машиналарида фарзандларини шаҳардаги боғча-мактабларга олиб боришаркан, тушдан кейин ёки кечкур-ун уларни олиб қайтишаркан.

Тумандаги барча қишлоқларда, албатта, боғча-мактаб бор экан. Бироқ уларнинг шароити, таълим жараёни ота-оналарни қониқтирмас экан. Сўхбат чоғида бир ота: “Болам бу ердаги мактабга бекорга бориб-келиб, умрини беҳуда ўтказиб юргандан кўра, шаҳар мактабиди озорқ бўлса ҳам ўқисин, билим олсин”, деб қолди.

Мана, масаланинг илдиизи қаредда?! Агар ўша туман қишлоқларидаги боғча-мактаблар ҳам шаҳардагидек бўлганида эди, шунча ота-оналар, болалар оворайи сарсон бўлиб юришмасди...

Ўрни келиб қолди, яна бир муаммони, албатта, айтиб ўтишим керак. Ўша туманга борганимизда ҳам, маҳалладаги кўни-кўшилар ўртасида ҳам бир хил гапларни кўп эшитамиз:

“Фалончининг номига кимдир кредит олган экан, бечора энди ўзи тўлаб юрибди...”

Пистончи онлайн қимор ўйнаганида барибир ютаман деб ўзининг номига, танишлари номига онлайн қарз олаверган экан. Охири тўлай олмади, сўраб келгувчилардан безор бўлганидан ўзини осиб қўйибди...

Фалончининг боласи отасининг

номига кредит олиб, тунги барда соғуриб юборибди. Мана, энди ота тўлашга мажбур!

Пистончи бизнес қиламан деб кредит олиб, ишлатиб юборган экан, ўзини олиб қўйишди...” ва ҳоказо.

Нималар бўлаяпти ахир, қадрдонлар? Бизнинг тушунчамизга кўра, авваллари банклар кредит беришдан олдин кредит сўраган одамнинг молиявий аҳолини обдон суриштирарди, керакли маълумотномалар йиғарди, ана шундан сўнггина мутахассислар жамланган махсус комиссияга ҳужжатлар тақдим этиларди. Бугун нима бўлаяпти? Рекламаларни кўрмасми? “Беш дақиқада 50 миллион сўмгача кредит” эмиш! Бу нима деган гап, ахир? Ахир, қайси банк ўз зарарига ишлайди? Катта фоизли кредитлар қанчадан-қанча одамларни уй-жойсиз, машинасиз, ерсиз, мулкисиз қолдираётганига гувоҳ бўлиб турибмиз-ку. Умуман олганда, одамнинг ўзини кўрмай-билмай туриб қанақанги кредит бериш мумкин? Фикримизча, мамлакатимизда онлайн кредит беришни буткул тўхтатиш керак. Кредит керак одам ўзи шахсан банкка борсин, тамом-васалом.

Яна бир ўта оғрикли масала. Кўпчилигимиз онлайн-қиморда бор-буди-дан айрилган, баъзида ишхонасининг маблағини ҳам қиморга бой бериб қўйган юртдошларимиз ҳақида ўқиганимиз, эшитганимиз, албатта. Қимор бу асли ҳаром ўйин. Шундай экан, уни тарғиб-ташвиқ қилишдан, унга ёшларни жалб этишдан кимга наф? Келинг, шу ҳақда чуқурроқ ўйлаб кўрайлик.

Келинглари, азизлар, шу жараёнда хусусий шиғоҳоналарга нисбатан ҳам бир қадар муносабатимизни билдириб ўтайлик. Негаки, бундай шиғоҳоналардаги кўзига пулдан бошқа нарса кўринмайди. “шиғоҳорлар” арзимаган хасталикларга учраган қанчадан-қанча ватандошларимизнинг, ёш-қариларнинг умрига зомин бўлишмоқда... Алҳазар, деймиз, ҳаттоки қайсидир бир шиғоҳонада бемор вафот этганидан сўнг ҳам врачлар унинг яқинларидан пул олаверган, деган гап-сўзлар ҳам қўлоққа чалиниб қолмоқда. Ишқилиб, ёлгон бўлсин. Аммо барибир, бу тизимда қатъий тартиб ўрнатилмас экан, инсоннинг энг бебаҳо бойлиги бўлган соғлиғига нисбатан реал хавф сақланиб қолаверади. Бунга эса йўл қўйиб бўлмайди.

Сўзим аввалида таъкидлаб ўтганимдай, шу элнинг фуқароси сифатида кўнглимизда йиғилиб қолган фикр-мулоҳазаларни, тақлифларимни сизлар билан ўртоқлашгим келди. Бандаман, балки айрим ўринларда ҳис-ҳаяжонга берилиб, кескинроқ ёзиб юборгандирман. Шу боис, юқорида билдирилган ўй-тақлифларим юзасидан сиз азизларнинг фикрларингизни билиш камина учун жуда муҳим. Хуллас, сиз нима дейсиз, азиз газетхонлар? Келинг, дўппимизни бошдан олиб, бир ўйлашиб кўрайлик. Фикрларингизни кутиб қоламан.

Долзарб 90 кун

БОЛАЛАР ТАЪТИЛНИ МАКТАБ ҚУЧОҒИДА ЎТКАЗМОҚДА

Президентимиз ўқувчи-ёшларнинг ёзги таътилини мазмунли ташкил этиш ҳамда маърифий, спорт ва ақлий салоҳиятини ошириш, хорижий тилларни ўзлаштиришини ривожлантириш мақсадида “Ёшлар ойлиги” доирасида “Долзарб 90 кун” дастурини амалга ошириш бўйича кўрсатма берганди.

Муҳиддин ОМАД,
Наманган вилоят кенгаши матбуот котиби

Айни дамда таълим даргоҳларида болаларнинг ёзги оромгоҳларда дам олишини ташкил этиш билан бир қаторда, уларни жонажон мактаблари қучоғига қорлаб, вақтларини мазмунли ўтказишга эътибор қаратилмоқда.

Косонсой туманидаги “Ширинбулоқ” маҳалла фуқаролар йиғинида жойлашган 42-умумий ўрта таълим мактабидида янги ўқув йилидан бошлаб ўқувчилар ўрин алмашишисиз дарсларга қатнаш имконига эга бўладилар. Чунки 2025 йилги инфратузилма бўйича ушбу мактабда қиймати 3 миллиард 869 миллион сўмлик, 310 ўринли, қўшимча ўн бир хонадан иборат бино қурилиб, янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Айни дамда кунига 150 нафарга яқин ўқувчи “Зарбдор 90 кунлик”ни янгича ланшафт билан бойитилган мактаб ҳовлисида ва ўзгача услубда жиҳозланган синфларда олиб борилаётган машғулотларда ўтказмоқда. Ушбу жараёнда кутубхоначи Ҳавохон Эргашева, ўқитувчилар Зулхумор Донабоева, Муҳайё Жўраева, Шаҳло Абдурахимова, Мутасар Ваҳобова, Юлдуз Абдуллаева, Дилноза Миртурсинова, Зайнабжон Бойбобоева, Холмамат Зарипов, Исоқжон Ваҳобов, Достон Баҳромов китобхонлик соатлари, спорт мусобақалари, хорижий тил тўғрақлари, маънавий-маърифий суҳбатларда ёш авлоднинг дунёқарашини кенгайтириш ва ижтимоий фаоллигини оширишга қўмаклашмоқда.

– “Долзарб 90 кун” лойиҳаси педагог ва ўқувчилар учун муҳим ташаббус бўлди, – дейди мактаб директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича директор ўринбосари Содиқжон Умрзоқов. – Тўрт чоракли ўқув даврида болаларда толиқиш пайдо бўлади. Президент ташаббуси билан ёзги таътилда уларни турли кўнғилдор тадбирларга жалб қилингани яхши натижа бермоқда. Кунларини мазмунли ва мароқли ўтказиётган ўқувчилар ихтиёрий танлаган тўғарақларга қатнашиб, жисмоний ва ақлий салоҳиятларини ошириб бормоқдалар.

Сурхондарё вилоятининг Шўрчи туманида ҳам ёзги таътил ўқувчиларнинг нафақат дам олишлари, балки янги билим ва кўникмалар олишлари учун бир қатор санъат ва спорт тўғарақлари фаолияти йўлга қўйилган.

Жумладан, “Долзарб 90 кунлик” чора-тадбирлар режаси асосида туман 1-сонли спорт мактабидида партиянинг Шўрчи туман кенгаши ташаббуси билан шу мактабда тахсил олувчи ўғил болалар ўртасида спортнинг футбол тури бўйича мусобақа ташкил этилди.

Мазкур ташаббус ёзги таътилни мазмунли ва самарали ўтказиш, интеллектуал, маънавий ва жисмоний ривожланишга ҳисса қўшиш билан бир қаторда, ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш ҳамда ижтимоий фаолликларини оширишга хизмат қилиши билан аҳамиятли бўлди.

Тадбир сўнггида ўқувчиларга партиянинг эсдалик совғалари ва китоблар ҳадя этилди.

Ибрат

Ҳаёт ўйингоҳга ўхшайди: бировлар курашиш учун келса, бировлар савдо қилиш учун келишади, энг бахтлилари эса томошага келишади.

ПИФАГОР

Уйларингиз, машиналарингиз, аёлларингиз, фарзандларингиз ва таомларингизни суратга олишни тўхтатинглр!

Чунки сизларга барака тилаб дуо қилувчи кўзлардан кўра ҳасадчи, кўролмасларнинг кўзлари кўпроқдир.

Аҳмад исо МАЪСОРАВИЙ

Бахт – бойликда, десангиз, ҳамма бахтсиз. Чунки ақллига кўп нарса керак эмас, аҳмоқ эса барибир тўймайди.

Асқад МУХТОР

“Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати партиянинг Урганч шаҳар кенгаши раиси Рустамбой Болтаевнинг волидаси **Онабиби МАТКАРИМОВА**нинг вафоти муносабати билан таъзия билдиради.

ADOLAT

Муассис: “Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир: Исрол ҲАМРОЕВ

Таҳрир хайъати:

Робохон МАХМУДОВА
Баҳром АБДУҲАЛИМОВ
Наримон УМАРОВ
Муҳаммад АЛИ
Гавҳар АЛИМОВА
Муҳаррам ДАДАХОДЖАЕВА

Қодир ЖўРАЕВ
Зухра ИБРАГИМОВА
Тошпўлат МАТИБАЕВ
Талъат МУРОДОВ
Абдуқамол РАҲМОНОВ
Собир ТУРСУНОВ

Котибият – 71 288-42-14 (144); 95 096-07-75
Қабулхона – 71 288-42-12 (141)

Газета 1995 йил 22 февралдан
чиқа бошлаган

Навбатчи муҳаррир – Камол Матқубов
Масъул котиб – Абдуғани Содиқов

ISSN 2011-5217

Таҳририят манзили: 100043, Тошкент шаҳри,
Чилонзор тумани “Шарк тонги” кўчаси, 23-уй.

НАШР
КўРСАТКИЧИ: 100

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 рақами билан 2006 йил 6 декабрда рўйхатга олинган. Қоғоз бичими А-2. Ҳажми – 3 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Буюртма Г – 701

Адади – 2121
Босишга топширилган вақти – 21.00
Босишга топширилди – 21.10

Баҳоси келишилган нархда

Таҳририятга келган қўлзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас. Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

“Шарк” НМАК босмахонасида чоп этилди.
Қорхона манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

QR коди
орқали
газетанинг
электрон
вариантини
юклаб олинг!